

Tulipesän levyjä kutsutaan **vermikuliittilevyiksi**, jotka ajan myötä kuluvat. Sama koskee myös savuhyllyä. Jos heität polttopuun niin voimallisesti pesään, että levy halkeaa, sillä ei ole merkitystä palamiselle. Levyjä ei tarvitse vaihtaa ennen kuin halkeama on n. 1/2 cm:n levyinen.

Muita kuin Varde Ovne A/S:n alkuperäisiä varaosia ei saa käyttää

Takan luukussa on jouset, jotka sulkevat luukun automaattisesti. Saranoiden sisäänrakennetut jouset voidaan myös poistaa.

Tulisijaan ei saa tehdä valtuuttamattomia muutoksia. Kaikki tulisijan ulkoiset osat lämpenevät käytössä hyvin kuumiksi, minkä vuoksi on toimittava varovasti.

Ratkaisuja ongelmatilanteisiin:

Huoneeseen tulee savua:

- Hormi vetää huonosti.
- Tarkista, onko savupiipussa tai hormissa tukos.
- Tarkista, sopiiko **hormin korkeus** ympäristöön.

Lasiin ja/tai hormiin tulee nokea:

- Polttopuut ovat liian kosteita.
- Palaminen ei saa tarpeeksi palamisilmaa (toisioilmaa).
- Sytytysilma on suljettu liian aikaisin sytytysvaiheessa.
- Tulipesässä on koko ajan oltava selkeitä liekkejä.

Uuni ei lämmitä:

- Polttopuut ovat liian kosteita (energia menee kuivattamiseen) tai huonolaatuisia.
- Tarkista savuhyllyn sijainti (savulla vapaa väylä).

Palaminen liian nopeaa:

- Luukun tai tuhkalaaatikon tiivisteet ovat kuluneet (pitää vaihtaa).
- Hormissa on liian kova veto (asenna hormiin säätöpelti).

Arinan ritilä on jumissa:

- Tarkista, onko puupala, mutteri tms. jäänyt väliin.
- Tarkista, onko vetokahva oikein paikallaan.

Hormin korkeus

Voitte kääntyä nuohoojan puoleen, joka auttaa teitä valitsemaan oikean korkeuden.

Paino	Terästäkka	Vuolukivellä
Varde Shape 1:	120 kg	244 kg
Varde Shape 2:	115 kg	229 kg.

Takuutodistus

Kaikkien **Varde-tulisijojen** laatu tarkistetaan huolellisesti, ja meille on kunnia-asia, että toimitamme yhtenäisen laatu tuotteen joka ikinen kerta. Tästä huolimatta voi esiintyä valmistusvirheitä, joista annamme **5 vuoden takuun**.

Takuu ei koske seuraavia asioita:

- Kuluvat osat, kuten tulipesän Vermikuliitti, savuhylly, lasi, tiivisteet, valurautapohja tai arinan ritilä.
- Vauriot, jotka johtuvat vääärästä käsittelystä, kuten esim. ylikuumennus, virheellinen liitäntä, puuttuva tai vääärä huolto ym. (ks. käyttöohjeet)
- Vauriot, jotka johtuvat fyysisistä ulkoisista asioista.
- Matkakulut mahd. takuukorjauksen yhteydessä.
- Asennus/purku takuukorjauksen yhteydessä.
- Mahdollisten oheisvaurioiden korvaus, mukaanlukien muiden esineiden vauriot.

Takuuehdot:

Nämä ohjeet toimivat takuutodistuksena, joka astuu voimaan silloin, kun lomakkeeseen on täytetty myyjän leima, malli, rekisteröintinumero sekä ostopäivä (mahd. lasku). Mahdolliset valitukset pyydetään – tämän takuutodistuksen ohella – osoittamaan tulisijan myyneelle jälleenmyyjälle.

Myyjän leima ja allekirjoitus

Malli: _____

Rek.nro: _____

Ostopvm: _____

Asennus- ja käyttöohjeet

1. painos 01.10.2012 FOR-176 FI

FI

Onnittelut uudesta tulisijastanne

VARDE OVNE

Nämä ohjeet koskevat seuraavia

DS / EN 13240

-hyväksytyjä tulisijoja:

Varde Shape 1

Varde Shape 2

Tulisijat on tarkoitettu ajoittaiseen käyttöön ja ne tulee olla kiinteästi liitettynä savuhormiin.

Suosittelemme, että ennen uuden Varde-tulisijan asennusta ja käyttöä luette nämä Asennus- ja käyttöohjeet huolellisesti sekä tarkastatte tulisijan suojaetäisyydet ja muut mahdolliset huomioon otettavat seikat tulisijan myyntipistestä, pätevältä asentajalta tai paikalliselta rakennusviranomaiselta – ja tietenkin myös noudatatte niitä.

Tulisijaa varten on hankittava lupa rakennusvalvonnalta.

Ennen asennusta tulisija on säilytettävä kuivassa, sopivassa lämpötilassa. Tulisija ei siedä kosteutta.

On otettava huomioon, ettei mahdollisesti jo olemassaoleva hormi välttämättä ole tarpeeksi tehokas uudelle, modernille tulisijalle.

VARDE OVNE

Soldalen 12 · DK-7100 Vejle

Näin asennatte tulisijan.

Voimassaolevien sääntöjen mukaisesti tämän tulisijan vähimmäisetäisyys tulenarosta seinistä ja muusta palavasta materiaalista tulee olla seuraava:

Sivulla: 25 cm   Takana: 10 cm   Kalusteista: 80 cm

Ellei seinä ole tulenarka, tulisijan voi sijoittaa seinään kiinni. Suosittelemme kuitenkin 5-10 cm:n etäisyyttä, mikä mahdollistaa siivouksen tulisijan takaa. Nuohousluukulle on oltava pääsy.

Tulisija polttaa puuta hyvin vain, jos uutta happea on jatkuvasti saatavilla.

Parhaiten se tapahtuu asentamalla 1-2 tuuletusventtiiliä huoneeseen, johon tulisija asennetaan.

Lattiamateriaali:

Jos tulisija asennetaan palavaa materiaalia olevalle lattialle, tämä on luonnollisesti peitettävä palamattomalla materiaalilla, kuten esim. teräslevyllä, lasilevyllä, laatoilla tai sementtikuitulevyllä. Lattialevytyksen on ulotuttava vähintään 15 cm:n päähän tulisijan sivuista ja vähintään 40 cm:n päähän sen edestä. Suosittelemme kuitenkin eteen 50 cm:ä.

Lattiarakenteen on myös pystyttävä kantamaan tulisijan sekä mahdollisen hormin yhteispaino.

Katso tulisijojen paino sivulta 4.

Hormi:

Käytettävän hormin läpimitan on aina oltava vähintään 15 cm. Se vastaa 175 cm²:n hormi-aukkoa. Muista hankkia tarpeeksi korkea hormi, jotta siinä on hyvä veto, eikä savu häiritse naapureita.

Suosittellemme hormiin säätöpeltiä, jolla vetoa voidaan säädellä. Se voi olla tarpeen erityisesti hyvin tulisina päivinä. Huomaa, ettei pelti saa sulkeutua täysin. Hormin läpi on aina oltava vähintään 20 cm²:n suuruinen vapaa väylä. Nimelliskuormalla uunin savukaasun massavirraksi on testattu 4,8 g/s, ja savukaasun lämpötilaksi 304 °C huoneenlämmössä 20 °C.

Kaikkissa Varde-tulisijoissa on savuhylly. Se pitää huolen siitä, että savun matka piippuun kestää mahdollisimman pitkään. Näin varmistetaan, että lämpö vapautuu kotiinne eikä ulkoilmaan. Savuhylly sijaitsee irrallisena tulipesässä ja teidän tulee varmistaa, että hylly on työnnetty aivan taakse tulipesän takalevyä vasten.

Tulen syyttäminen tulisijaan ja puiden poltto

Kun sytyttätte tulen ensimmäistä kertaa, maalipinta kovettuu ja takasta tulee savua sekä palaneen hajua, joka häviää voimakkaalla tuuletuksella. Suosittelemmekin tämän vuoksi ovien ja ikkunoiden avaamista läpivedon aikaansaamiseksi. Tässä kovettumisprosessissa maalipinnasta tulee pehmeä ja herkästi vahingoittuva, välttämää siksi koskemasta maalattuja ulkopintoja. Suosittelemme myös, että avaatte ja suljette takan luukun joitakin kertoja parin ensimmäisen tunnin aikana, ettei luukun tiiviste tartu kiinni maalipintaan.

Älkää **koskaan** käyttäkö helposti syttyviä nesteitä kuten alkoholia tai bensiiniä syytysaineina!

Sytykkeiksi sopivat parhaiten rypistetty sanomalehtipaperi tai sytykepalat, joiden päälle ladotaan 10-15 pienehköä puukalikkaa ristiin (n. 2 kg). Sytytys onnistuu helpoiten, jos pesän pohjalla on ohut tuhakerros.

Ennen sytyttämistä tulee avata **arinan ritilä** vetämällä kahva kokonaan ulos, ja tuhkalaatikon **ilmansäätöläppä** **sytytysilmalle**. Luukun yläosan vetopelti **palamisilmalle** vedetään kokonaan eteen, itseä päin. Täysin tyhjänä säällä, kun hormista ei tule savua, tulisija ei ole syyttävä osapuoli. Tämän jälkeen tulisija voidaan polttaa normaaliin tapaan. Tuhkalaatikon hieman (1-2 cm), jotta tuli saadaan tarttumaan puihin kunnolla.

Polttopuiden määrä [kg]	Sytytys ilma [%]	Palamisilma [%]	Nimellisteho [kW]	Hormin Veto [PA]	Hyötysuhde [≥ %]	Polttojakso nimelliskuormituksella [minuuttia]
1,8	0 (kiinni)	n. 75 (melkein auki)	4,9	12	77	n. 60

Useimmissa tapauksissa on itse pääteltävä palamisilman **paras säätö**, sillä esimerkiksi hormiston laatu, hormin korkeus ja polttopuiden laatu vaikuttavat ratkaisevasti siihen, miten juuri teidän tulisijanne kannattaa säätää (ks. kappale: Ratkaisuja ongelmatilanteisiin).

Voimassaolevat säännöt

Asennettaessa on noudatettava kaikkia paikallisia määräyksiä, myös niitä osin kuin niissä viitataan kansallisiin ja eurooppalaisiin standardeihin.

Hormin veto

Selvittääkää nuohoojalta, miten hormiston suo vetämään mahdollisimman hyvin.

Hormipalo

Toimi seuraavasti hormipalon sattuessa:
- Sulje tulisijan kaikki ilma-aukot ja soita 112.
(Suurin osa hormipaloista sammuu itsestään, kun tulisijan ilma-aukot suljetaan). Ota yhteys nuohoojaan, joka tulee tarkistamaan, ovatko uuni ja hormi kärsineet vaurioita.

Ilmanvaihto

Tilaan, johon tulisija asennetaan, on varmistettava riittävä ilmavaihto. Tämä voidaan aikaansaada esimerkiksi siiniin asennettävien ilmanvaihtosäleikköjen avulla. Näitä tuuletusaukkoja ei saa peittää.

Arinan ritilä

Arinan ritilä on tulipesän pohjalla. Vetämällä ja työntämällä vivusta tuhkan saa putoamaan alas tuhkalaatikkoon.

Ilmansäätöläppä

Tuhkalaatikon ilmansäätöläppän avulla voi säädellä sytytysilman määrää, sen saa avata vain sytyttämisaikana.

- Kun ilmaläppän kahva on pystysuorassa, se on palamisasenossa, eikä sen kautta pääse ilmaa sisään.

- Kun ilmaläppän kahva on vaakasuorassa, se on sytytysasenossa (suuri soikea reikä on auki).

Sytytysilma

Kun tuhkalaatikon ilmaläppä on auki, (kahva on vaakasuorassa ja reikä ylhäällä), sytytysilma pääsee sisään. Tätä säätöä käytetään vain sytytysvaiheessa. Niin pian kuin tuli on hyvin syttynyt, läppä on muistettava sulkea.

Palamisilma

Esilämmitetty ilma palamiseen (toisioilma).
Sitä voidaan säädellä kuhunkin tilanteeseen sopivasti. Kova veto hormista vaatii vähemmän palamisilmaa

VARDE OVNE A/S on tan-skalainen yritys, joka on erikoistunut ympäristöystävällisiin ja tyylikkäisiin laatumulisijoihin.

Tämä **Varde-tulisija** on testattu tanskalaisen (DS/EN 13240), ruotsalaisen (SP), norjalaisen (N) ja saksalaisen (DINplus) standardin mukaan ja sillä on näin ollen todistetusti ympäristöystävälliset poltto-ominaisuudet. Sen testattu hiilimonoksidipitoisuus CO < 0,12 % ja savukaasulämpötila < 305 °C

Puhdaspaloilma

On jatkuvasti tulipesään syötettävä ilma, joka edesauttaa sitä, että tuli palaa vieläkin puhtaammin ja mm. alentaa palamistuotteen sisältämää tervan ja noen määrän aivan pienimmilleen. Ihanteellisessa palamisessa tulette kokemaan, että lasi ja tulipesä palaisivat täysin puhtaiksi ja että jäännöstuhkan määrä on minimaalinen.

"Ajattele ympäristöä, polta puuta puhtaasti!"

Mikä puu on koivu?

Yleisesti ottaen pyökki on paras puulaji polttopuiksi. Se palaa tasaisesti, ei savuta paljon, tuhka on puhdasta ja sitä on hyvin vähän. Saarni, vaahtera ja koivu ovat myös erinomaisia vaihtoehtoja.

Ylikuumeneminen

Sitä tapahtuu, jos pesään ladotaan liikaa polttopuita tai jos tuli saa liikaa ilmaa.

Vermikuliittilevyt

Erityisen palonkestävä materiaali, joka näyttää lastulevyiltä. Levyt eristävät ja varmistavat, ettei tulipesä kulu. Vermikuliittilevyt + savuhylly eivät kuulu takuuseen. Vermikuliitti on hyvin huokoista materiaalia, joten sitä on käsiteltävä varovasti. Polttopuut ladotaan pesään varovasti ettei rikota vermikuliittilevyjä.

Tuhkalaatikko on aina muistettava sulkea tulen syttyttyä, sillä muuten tulisija ja hormi voivat ylikuumentua, mikä aiheuttaa takuun raukeamisen.

Tuhkalaatikon ilmaläppä on aina muistettava sulkea tulen palaessa hyvin (niin että kahva laitetaan pystyasentoon), ettei ilmaa johdu läpän kautta pesään palamisen aikana.

Jos takan nimellisestä lämmöntuotosta tulee lämmön tarpeeseen nähden liian suuri, lämmöntuottoa voi vähentää seuraavalla tavalla:
- Polta tavallista vähemmän polttopuita, esim. 1,2 – 1,3 kg, jotka mielellään koostuvat 3-4 pienehköstä klapistä. Laita ilmanvaihto täysille, jotta puu syttyy kunnolla, sen jälkeen voit vähentää palamisilmaa, ehkä n. 60 %:iin asti. Palamisilmaa ei kuitenkaan koskaan saa vähentää niin paljon, että tuli sammuu, aina on oltava selkeitä liekkejä. Tämän menetelmän avulla, riippuen hormin vedosta, polttopuiden laadusta jne., uunin lämmöntuottoa voi säädellä nimellisarvosta 4,9 kW ehkä 3-3,5 kW:iin.

Huomioi, että jos palamisilmaa vähennetään liikaa, se voi johtaa huonoon palamiseen, jonka seurauksena hyötysuhde alenee ja savun päästöarvot kasvavat (saasteet lisääntyvät).

Tulipesän takaseinässä on palkki, jossa on pieniä reikiä. Kyseessä on kehittämämme uusi palojärjestelmä. Kutsomme näitä ilmanavia "puhdaspaloilmaksi", jonka ansiosta Varde-tulisijanne palaa erittäin puhtaasti. Lisätessänne puita suosittelemme, että avaatte luukun ja lisäätte uusia polttopuita vasta silloin, kun pesässä on vain hiillos. Jos siellä on liekkejä, siellä kehitty myös yhä savua ja kaasuja, ja riippuen hormin tehosta vaarana on savun pääsy huoneeseen.

Mitä takassa saa polttaa?

Tämä **Varde-tulisija** on hyväksytty ja testattu puun polttamiseen. Siinä saa polttaa vain kuivaa puuta, jonka kosteusprosentti on enintään 21 % ja jonka suuruus sopii tulipesän kokoon. Märän puun polttamisesta aiheutuu valtavasti nokeaa, ympäristöhaittoja ja sen palamisteho on huono. Vastakaadettu puu sisältää noin 60-70 % vettä, mikä tekee sen täysin kelpaamattomaksi polttamiseen.

On otettava huomioon, että tuoreiden polttopuiden on kuivuttava katoksen alla pinnoituina vähintään vuoden ajan, ennen kuin niitä voi polttaa. Yli 10 cm:n paksuiset halot on hakattava pienemmiksi. Polttopuiden pituus on 20-25 cm.

Käytettäessä suurempia polttopuumääriä kuin mitä sivun 2 taulukossa on mainittu, uunia rasitetaan suuremmalla lämpö määrällä kuin mihiin se on tarkoitettu, mikä johtaa hormin korkeampaan lämpötilaan ja heikompaan hyötysuhteeseen.

Siten hormisto ja tulisija voivat vaurioitua, ja takuu raukeaa.

Älä myöskään **koskaan** käytä myrkyllistä puuta, kuten liimapuuta, lastulevyä, maalattua tai kyllästettyä puuta.

Jos näitä täysin siihen kelpaamattomia materiaaleja poltetaan, ne muuttavat tulisijan poltto-ominaisuuksia, mikä vaikuttaa sen toimivuuteen ja voi johtaa ylikuumentumiseen, jolloin takuu raukeaa. Lisäksi tällaisten materiaalien polttaminen aiheuttaa erittäin epämiellyttävää savua ja äärimmäisen korkeita päästöarvoja.

Puhdistus ja huolto:

Kaikkien muiden päivittäin käytettävien esineiden tavoin myös tulisijaa on luonnollisestikin huollettava. Tulisija puhdistetaan vain kylmänä. Ulkopinta pyyhkitään kuivalla liinalla, lisäksi se tulee puhdistaa sisäpuolelta säännöllisesti. Itse tulipesästä puhdistetaan tuhka, noki ja tervanjäämät. Savuhylly on otettava ulos, koska sen taakse kertyy likaa ja nokeaa. Samalla on mahdollisuus tarkistaa, onko savupiipun ja hormin aukko vapaa. Myös luukun ja tuhkalaatikon tiivisteiden kuluminen on tarkistettava. Jos tiivisteet ovat kuluneet, ne on vaihdettava. On myös muistettava öljytä luukun saranat tarpeen mukaan.

Tuhkalaatikko on tyhjennettävä tasaisin väliajoin. Jäähtynyt tuhka voidaan hyvin viedä roskakorin. Tietenkin on ensin varmistettava, ettei tuhkan joukossa ole kyteviä hiiliä. Jos teillä on kysyttävää puhdistuksesta tai huollosta, voitte ottaa yhteyttä tulisijan jälleenympäristöön tai nuohoojaan.

Erityisesti silloin, jos tulisija on ollut pidemmän aikaa käyttämättä, kannattaa varmistaa ennen sytyttämistä, ettei savupiipussa ja hormissa ole tukoksia.

Tulisijan maalattu ulkopinta voi tietyistä kohdista altistua kulumiselle, jos **tulisijaa ylikuunnennetaan**. Tämä voidaan kuitenkin korjata erityisellä Senotherm®-spraymaalilla, jota voi ostaa tulisijakauppiaalta.